

۴۶۲۸۶ / ۴۸۱۱۹  
۳ - ۳ / ۱۳۹۰



جمهوری اسلامی ایران  
رئیس جمهور

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان  
شماره ثبت: ۹۰/۱۱/۴۲۵۱۵  
تاریخ ثبت: ۹۰/۳/۱۲  
ساعت ورود:  صبح  عصر

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه همکاری قضایی در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر" که بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۸ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد

~~رئیس جمهور~~

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، وزارت دادگستری، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۴۶۲۸۶ / ۴۸۱۱۹  
۳ - ۳ / ۱۳۹۰



بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به لزوم استقرار روشمند همکاریهای قضایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر مربوط و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه سازی برای گسترش مناسبات بین دو کشور، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

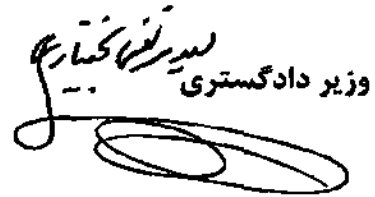
لایحه "موافقتنامه همکاری قضایی در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر"

ماده واحده - موافقتنامه همکاری قضایی در امور مدنی و تجاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

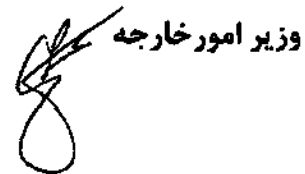
رئیس جمهور



وزیر دادگستری



وزیر امور خارجه



تاریخ: ۱۳۹۰/۳/۳  
شماره: ۴۶۲۸۶ / ۴۸۱۱۹  
جمهوری اسلامی ایران



## موافقتنامه همکاری قضائی در امور مدنی و تجاری

بین

دولت جمهوری اسلامی ایران

و

دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر

دولت جمهوری اسلامی ایران و  
دولت جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر (که از این پس طرفین متعاقد نامیده می شوند)،  
با توجه به اهمیت گسترش روابط دوستانه در تمام زمینه های منافع مشترک،  
و با تمایل به تقویت همکاریهای متقابل بین دو کشور در زمینه همکاریهای قضائی در امور مدنی و تجاری به شرح  
زیر توافق نمودند :

### ماده ۱

#### تعهد به همکاری قضائی

طرفین متعهد می شوند بنا به درخواست هر طرف متعاقد، همکاری قضائی متقابل در امور مدنی و تجاری را طبق  
مفاد این موافقتنامه انجام دهند.

### ماده ۲

#### دامنه همکاری قضائی

همکاری قضائی شامل موارد زیر می باشد :

- الف) ابلاغ و ارسال اوراق قضائی و غیرقضائی؛
- ب) اجرای اقدامات قضائی مانند استماع شهادت شهود و طرفین دعوا؛
- پ) اقبانات مربوط به کارشناسی یا تحصیل ادله؛
- ت) مبادله اسناد و مدارک احوال شخصیه افراد؛
- ث) هر شکل دیگری از اشکال همکاری قضائی که با قانون طرف درخواست شونده تعارض نداشته باشد.

### ماده ۳

#### مراجع مرکزی

۱- مراجع مرکزی از سوی هر یک طرفین معین می شود.  
از سوی جمهوری اسلامی ایران، مرجع مرکزی قوه قضائیه خواهد بود.  
از سوی جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر مرجع مرکزی، وزارت دادگستری خواهد بود.

دفتر هیئت دولت

- ۲- درخواستها به موجب این موافقتنامه مستقیماً و یا در صورت ضرورت از طریق مجاری دیپلماتیک از مرجع مرکزی طرف درخواست کننده به مرجع مرکزی طرف درخواست شونده ارسال خواهد شد.
- ۳- هر تغییری در مراجع مرکزی به طرف دیگر اعلام می گردد.

#### ماده ۴

##### زبان مکاتبه

تمامی اسناد مربوط به همکاری قضائی به زبان طرف درخواست کننده به همراه ترجمه آن به زبان طرف درخواست شونده یا به زبان انگلیسی خواهد بود.

#### ماده ۵

##### شکل درخواست همکاری قضائی

- ۱- درخواست همکاری قضائی همراه با سند موضوع ابلاغ در دو نسخه و حاوی اطلاعات زیر می باشد :
- الف) نام مرجع قضائی درخواست کننده،
- ب) نام مرجع قضائی درخواست شونده، در صورت اقتضاء،
- پ) نام خانوادگی و نام و مشخصات و تابعیت و محل سکونت یا اقامت طرفین دعوا یا اقامتگاه اشخاص حقوقی،
- ت) نام خانوادگی و نام و نشانی نمایندگان طرفین دعوا، در صورت اقتضاء؛
- ث) موضوع درخواست و اسناد مربوطه،
- ج) هر گونه اطلاعات ضروری دیگر برای اجرای اقدامات مورد درخواست.
- ۲- در ابلاغ احکام قضائی، به مهلت ها و نحوه اعتراض طبق قوانین هر یک از طرفین، اشاره خواهد شد.
- ۳- اسناد ارسال شده در اجرای مفاد این موافقتنامه از هر گونه تصدیق معاف خواهد بود و امضا و مهر مرجع رسمی صادرکننده آن را خواهد داشت.

#### ماده ۶

##### قوانین حاکم بر همکاری قضائی

طرفین در اجرای درخواستهای همکاری قضائی طبق قوانین ملی خود عمل خواهند کرد مگر آنکه در این موافقتنامه به نحو دیگری تعیین شده باشد.

#### ماده ۷

##### اجرای نیابت قضائی

- ۱- نیابت قضائی در قلمرو هر یک از طرفین توسط مرجع قضائی و طبق مقررات هر یک از طرفین اجرا خواهد شد.
- ۲- مرجع درخواست شونده با درخواست صریح مرجع درخواست کننده موارد زیر را انجام خواهد داد :
- الف) اجرای نیابتهای قضائی به شکل خاص چنانچه با قوانین آن کشور مغایرت نداشته باشد.
- ب) اعلام تاریخ و مکان اجرای نیابت قضائی در زمان مناسب به مرجع درخواست کننده تا طرفین ذینفع در پرونده و یا نمایندگان آنها تا بتوانند طبق قوانین کشور درخواست شونده حضور یابند.
- ۳- در صورت عدم اجرای درخواست، اوراق به طرف درخواست کننده مسترد خواهد شد و دلایل عدم اجرا یا مخالفت با درخواست اعلام می گردد.

#### ماده ۸

#### تأیید ابلاغ اوراق

- ۱- ابلاغ اوراق قضائی و غیرقضائی بوسیله رسید تاریخ دار و امضا شده توسط دریافت کننده و یا با گواهی از مرجع درخواست شونده تأیید خواهد شد که نشان دهنده انجام عمل و نحوه و تاریخ تحویل آن است.
- ۲- اگر تحویل امکان پذیر نباشد، طرف متعاقد درخواست کننده مطلع خواهد شد.

#### ماده ۹

#### تحویل اسناد قضائی و غیرقضائی و اجرای نیابتهای قضائی

#### توسط نمایندگان گیهای دیپلماتیک یا کنسولی

طرف متعاقد می تواند از طریق نمایندگی های دیپلماتیک یا کنسولی مطابق قوانین خود مستقیماً اوراق قضائی و غیرقضائی را به اتباع خود تحویل دهد یا اقدام به استماع اظهارات و تحصیل ادله از آنها نماید.

#### ماده ۱۰

#### حضور شهود و کارشناسان

- ۱- اگر حضور شخص شاهد یا کارشناس در مراجع قضائی طرف درخواست کننده ضروری باشد، مرجع قضائی کشور محل اقامت یا سکونت وی اقدام به دعوت از او برای پاسخ به درخواست حضورش می نماید.
- ۲- در این صورت، شاهد یا کارشناس حق دریافت هزینه های سفر و اجرتی که به لحاظ ترک محل اقامت از آن محروم می شود حسب تعرفه ها و مقررات جاری در دولتی که در آن استماع خواهد شد را دارد. هزینه های سفر همچنین شامل بلیط سفر یا بیش پرداخت خواهد بود.
- ۳- در صورت عدم حضور، مرجع درخواست شونده اقدام الزام آوری علیه اشخاصی که از حضور خودداری کرده اند، نمی نماید.
- ۴- تعقیب یا بازداشت شاهد یا کارشناس به دلیل مجازات مربوط به جرمی که قبل از دعوت از او برای شهادت، مرتکب شده است، مجاز نیست.
- ۵- اگر شاهد یا کارشناس در مدت ۱۵ روز از ابلاغ توسط طرف درخواست کننده، قلمرو طرف مذکور را ترک نکند و حضورش ضروری نباشد و به اختیار خود برگردد از مصونیت برخوردار نخواهد بود. مدت زمانی که طی آن شاهد یا کارشناس به دلایل خارج از اراده خود نتواند قلمرو کشور درخواست کننده را آزادانه ترک کند جزو مهلت مقرر در این بند محسوب نخواهد شد.

#### ماده ۱۱

#### هزینه ها

هزینه های اجرای درخواست همکاری قضائی را برعهده طرف درخواست شونده است مگر آنکه طرفین به نحو دیگری توافق نمایند.

اگر مشخص شود که هزینه های اجرای درخواست همکاری سنگین و استثنائی خواهد بود، طرفین درباره شرایط اجرا و چگونگی پرداخت قبلاً توافق خواهند کرد.

#### ماده ۱۲

##### امتناع از همکاری قضائی

اگر طرف درخواست شونده انجام همکاری قضائی را با حاکمیت یا امنیت یا نظم عمومی و یا قانون اساسی کشورش مغایر تشخیص دهد از این همکاری امتناع خواهد نمود.

#### ماده ۱۳

##### حمایت حقوقی

- ۱- اتباع هر یک از طرفین در قلمرو طرف متعاقد دیگر در موارد مربوط به حقوق شخصی و مالی از حمایت قانونی یکسان همانند اتباع همان کشور برخوردار خواهند شد.
- ۲- اتباع هر یک از طرفین از آزادی مراجعه به مراجع قضائی طرف دیگر برای مطالبه حقوق خویش و دفاع از آن برخوردار خواهند بود.
- ۳- بندهای ۱ و ۲ فوق شامل اشخاص حقوقی تأسیس شده یا مجاز به فعالیت مطابق قوانین هر یک از طرفین متعاقد خواهد بود.

#### ماده ۱۴

##### معافیت از تأمین

- ۱- هیچ یک از طرفین نمی تواند اتباع طرف دیگر را در مراجع قضائی تحت هر عنوان به دلیل بیگانه بودن یا به دلیل نداشتن سکونت یا اقامت در آن کشور وادار به سپردن تأمین نماید.
- ۲- احکام بند قبل همچنین شامل اشخاص حقوقی تأسیس شده یا مجاز به فعالیت مطابق قوانین هر یک از طرفین متعاقد خواهد بود.

#### ماده ۱۵

##### معافیت از مخارج و هزینه های قضائی

- ۱- اتباع طرفین متعاقد نزد مراجع قضائی از معافیت پرداخت هزینه دادرسی به لحاظ شرایط مادی، مانند اتباع همان کشور برخوردار خواهند بود.
- ۲- گواهی تأیید عدم تمکن مالی به شخص متقاضی توسط مراجع ذیصلاح کشوری که شخص در آن سکونت یا اقامت دارد داده می شود؛ در صورتیکه شخص مذکور در یک کشور ثالث اقامت داشته باشد این گواهی از سوی نمایندگیهای سیاسی و یا کنسولی کشور متبوع وی صادر خواهد شد.
- ۳- در صورت لزوم مراجع ذیصلاح می توانند جهت اتخاذ تصمیم برای معافیت از مخارج و هزینه های قضائی، درخواست اطلاعات تکمیلی بنمایند.

#### ماده ۱۶

##### شناسائی و اجرای احکام و تصمیمات قضائی

طرفین، احکام و تصمیمات قطعی صادره از مراجع قضائی طرف دیگر در امور مدنی و خانواده و مسائل احوال شخصیه و امور مدنی که توسط مراجع قضائی کیفری مورد حکم قرار گرفته است را شناسائی و اجرا می نمایند.

دفتر هیئت دولت

## ماده ۱۷

### شکل درخواست اجرای حکم یا تصمیم

- طرفی که درخواست شناسائی یا اجرای حکم یا تصمیم می کند موارد زیر را ارائه خواهد نمود :
- الف) رونوشت رسمی حکم یا تصمیم که دارای شرایط لازم برای تأیید صحت آن باشد.
- ب) گواهی که نهائی بودن حکم یا تصمیم را تأیید کند.
- پ) سندی که تأیید کند حکم مطابق قانون به محکوم ابلاغ گردیده و شخصی که اهلیت دعوا نداشته، مطابق قانون نماینده داشته است.
- ت) سندی که تأیید نماید شخص با وجود ابلاغ قانونی از حضور امتناع نموده چنانچه حکم غیابی صادر شده و از متن حکم الزام به حضور مستفاد نگردد.

## ماده ۱۸

### اقدامات مربوط به شناسائی و اجرا

- ۱- درخواست شناسائی و اجرا می بایست مستقیماً توسط شخص ذینفع یا نماینده وی به مراجع قضائی صلاحیتدار طرفی که اجرای حکم یا تصمیم از آن درخواست شده است، ارائه شود.
- ۲- اقدامات مربوط به شناسائی و اجرای حکم یا تصمیم مطابق با قانون طرف درخواست شونده خواهد بود.
- ۳- مرجع قضائی صلاحیتدار در مورد حکم یا تصمیمی که شناسائی و اجرای آن مورد درخواست است صرفاً وجود شرایط مندرج در این موافقتنامه را بررسی خواهد کرد. مرجع قضائی مذکور رأساً این بررسی را انجام خواهد داد و نتیجه آن را در حکم یا تصمیم خود درج خواهد نمود.
- ۴- مرجع قضائی هنگام صدور دستور شناسائی و اجرا، در صورت اقتضاء، تدابیر لازم را اتخاذ خواهد نمود تا حکم یا تصمیم مورد نظر، دارای وضعیت یکسان با حکم یا تصمیم صادر شده در کشورش گردد.
- ۵- دستور شناسائی و اجرا می تواند کل حکم یا تصمیم و یا جزئی از آن را در برگیرد.
- ۶- حکم یا تصمیمی که در قلمرو طرف درخواست شونده شناسائی و اجرا شده دارای اثر یکسان با حکم یا تصمیم صادر شده از مراجع قضائی آن کشور خواهد بود.

## ماده ۱۹

### موارد رد درخواست اجرای احکام یا تصمیمات قضائی

- بدون لطمه به مفاد ماده ۱۲ این موافقتنامه، شناسائی و اجرای احکام یا تصمیمات قضائی مذکور در ماده ۱۶ در موارد زیر می تواند رد شود :
- الف) حکم یا تصمیم قضائی مطابق قانون طرف صادرکننده، قطعی نبوده یا قابلیت اجرا نداشته باشد.
- ب) حکم یا تصمیم قطعی از سوی مرجع قضائی که طبق قوانین طرف درخواست شونده صلاحیتدار نبوده صادر شده باشد.
- پ) اگر مطابق قانون طرف صادرکننده شخص محکوم براساس قانون دعوت نشده باشد و حکم یا تصمیم غیباً صادر شده باشد، یا اینکه شخص اهلیت طرح دعوی نداشته یا مطابق قانون نماینده نداشته است.
- ت) اگر دعوا بین همان اشخاص و یا همان وقایع و موضوع قبلاً در مرجع قضائی طرف درخواست شونده مطرح شده و یا حکم یا تصمیم در مورد آن صادر شده باشد یا قبلاً حکم یا تصمیمی در مورد همان دعوا از مرجع قضائی دولت دیگر صادر و مورد شناسائی قرار گرفته باشد.

دفتر هیئت دولت

## ماده ۲۰

### شناسایی و اجرای احکام داوری

احکام داوری صادره در قلمرو هر یک از طرفین طبق مفاد کنوانسیون مربوط به شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی که در تاریخ ۱۰ ژوئن ۱۹۵۸ نیویورک (مطابق با ۱۳۳۷/۳/۲۰ ش.ه) در سازمان ملل متحد به تصویب رسید، مورد شناسایی و اجرا قرار خواهد گرفت.

## ماده ۲۱

### مذاکره

با درخواست هر یک از طرفین، در موارد مربوط به تفسیر یا اجرای این موافقتنامه بنحو کلی یا در موارد خاص فوری مذاکره صورت خواهد گرفت.

## ماده ۲۲

### اجرائی شدن، بازنگری و فسخ

۱- این موافقتنامه پس از تاریخ آخرین اطلاعیه از سوی طرفین متعاقد در مورد اتمام روند تصویب طبق قانون اساسی هر یک از دو کشور لازم الاجرا خواهد شد.

این موافقتنامه برای مدت نامحدود به موقع اجرا گذاشته خواهد شد.

۲- این موافقتنامه در هر زمان با توافق کتبی طرفین قابل اصلاح بوده و این اصلاحات مطابق شرایط ذکر شده در بند یک قابلیت اجرا خواهد یافت.

۳- هر یک از طرفین می توانند در هر زمانی با اعلام کتبی به طرف دیگر از مجاری دیپلماتیک این موافقتنامه فسخ نمایند و ۱۸۰ روز پس از تاریخ این اعلام، موافقتنامه فسخ خواهد شد.

بررسی درخواستهای ارائه شده قبل یا بعد از مهلت تعیین شده، طبق مفاد این موافقتنامه خواهد بود.

بمنظور تأیید موارد فوق، این موافقتنامه توسط نمایندگان دو دولت امضا گردید.

این موافقتنامه در شهر تهران در تاریخ اول آذر ۱۳۸۹ مطابق با ۲۲ نوامبر ۲۰۱۰ در دو نسخه به زبانهای فارسی و عربی، که هر دو متن از اعتبار قانونی یکسان برخوردار می باشند، تنظیم گردید.

از طرف دولت

جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر

عبدالقادر مساحل

مشاور وزیر امور خارجه در امور کشورهای مغاربی و آفریقایی

از طرف دولت

جمهوری اسلامی ایران

سید مرتضی بختیاری

وزیر دادگستری

دفتر هیئت دولت



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**اتفاقية حول التعاون القضائي في المجال المدني و التجاري  
بين حكومة الجمهورية الإسلامية الإيرانية  
و حكومة الجمهورية الجزائرية الديمقراطية الشعبية**

إن حكومة الجمهورية الإسلامية الإيرانية،  
و حكومة الجمهورية الجزائرية الديمقراطية الشعبية (المشار إليهما فيما يلي  
بالتوازي المتعاقبين)،  
اعتباراً من هذا اليوم لأهمية توسيع علاقات الصداقة في جميع الميادين ذات المصلحة  
المشتركة،  
ورغبة منهما في تعزيز التعاون المتبادل بين البلدين في مجال التعاون القضائي  
المدني والتجاري،  
اتفقتا على ما يلي:

**المادة ١**

**الالتزام بالتعاون القضائي**

يتمتع الطرفان المتعاقدان، بطلب من أحدهما، بمنح التعاون القضائي المتبادل  
في المجال المدني والتجاري وفقاً لأحكام هذه الاتفاقية.

## المادة ٢

### نطاق التعاون القضائي

- يشمل التعاون القضائي ما يلي:
- أ - تبادل وإرسال العقود القضائية وغير القضائية؛
  - ب - تنفيذ الإجراءات القضائية كسماع الشهود والأطراف؛
  - ج - إجراءات الخبرة أو الحصول على الأدلة؛
  - د - تبادل وثائق الحالة المدنية؛
  - هـ - كل شكل آخر من أشكال التعاون القضائي لا يتعارض مع تشريع الطرفين المطلوب منه التنفيذ.

## المادة ٣

### السلطات المركزية

- ١- تعين السلطات المركزية من قبل الطرفين المتعاقدتين:
  - بالنسبة للجمهورية الإسلامية الإيرانية، تمثل السلطة المركزية في السلطة القضائية.
  - بالنسبة للجمهورية الجزائرية الديمقراطية الشعبية، تمثل السلطة المركزية في وزارة العدل.
- ٢- ترسل الطلبات المقدمة بموجب هذه الاتفاقية مباشرة من السلطة المركزية للطرف الجالس إلى السلطة المركزية للطرف المطلوب منه التعاون أو عن طريق القنوات الدبلوماسية عند الضرورة.
- ٣- يبلغ كل طرف متعاقد الطرف الآخر بأي تغيير لسلطاته المركزية.

## المادة ٤

### لغة المراسلة

تحرر كل الوثائق المتعلقة بالتعاون القضائي بلغة الطرف الطالب مرفقة بترجمة مطابقة إلى اللغة للطرف المطلوب منه التعاون أو إلى اللغة الإنجليزية.

## المادة ٥

### شكل طلب التعاون القضائي

- ١- رفق طلب التعاون القضائي بالوثيقة موضوع الصيغ من تبيخكين. ويجب أن يحوي على البيانات الآتية:
  - أ- اسم المنظمة القضائية المطالبة،
  - ب- اسم المنظمة القضائية المطلوب منها التعاون، عدد الأعضاء،
  - ج- لقب واسم وصفة وجنسية وموطن أو إقامة الأطراف أو العنوين الاجتماعيين بالنسبة للأشخاص المعنية،
  - د- لقب واسم وعنوان ممثلي الأطراف، عدد الأعضاء،
  - هـ- موضوع الطلب، والوثائق المرفقة،
  - و- أي بيانات أخرى ضرورية لإنجاز الإجراءات المطلوبة.
- ٢- يشار ضمن الطلب في حالة تباين الأحكام للاضائية، إلى آجال وطرق الطعن وفقاً لتشريع كل من الطرفين المتعاقدين.
- ٣- تعفى الوثائق المرسله تطبيقاً لأحكام هذه الاتفاقية من أي شكل من أشكال التصديق ويجب إضفاء عليها للفرق والحكم الرسمي للسلطة التي لها صفة افرق إصدارها.

## المادة ٦

### القوانين المطبقة على التعاون القضائي

يطبق الطرفان المتعاقدان قرابتهما الوطنية في تنفيذ طلبات التعاون القضائي ما دام تضمن هذه الاتفاقية على غير ذلك.

## المادة ٧

### تنفيذ الإجابات القضائية

١- تكلد الإجابات القضائية في الليم أحد الطرفين المتعاقدين عن طريق السلطة القضائية حسب الإجراءات المتبعة في كل منهما.

٢- تقوم السلطة المطلوب منها التنفيذ بطلب صريح من السلطة الطالبة بـ:

أ- تنفيذ الإجابات القضائية حسب شكل خاص إذا كان ذلك غير مخالف للتشريع بلدها.

ب- إعلام السلطة الطالبة في الوقت المناسب بتاريخ ومكان تنفيذ الإجابة القضائية حتى يتمكن للأطراف المعنية أو ممثلهم الحضوري طبعاً لتفريع البلد المطلوب منه التنفيذ.

٣- وفي حالة عدم إنجاز الطلب ترد الأوراق إلى الطرف الطالب ويجب إعلامه عن أسباب عدم إنجاز أو رفض الطلب.

## المادة ٨

### إثبات قبليح العقود

- ١ - يثبت قبليح العقود القضائية وغير القضائية إما بواسطة وصل مورخ وموقع من المرسل إليه أو بواسطة شهادة من السلطة المطلوبة تثبت فعل وطريقة وتاريخ التسليم.
- ٢ - إذا تعذر التسليم بحاطة الطرف الطالب علما بذلك .

## المادة ٩

### تسليم العقود القضائية وغير القضائية وتلاوة الإثبات القضائية من قبل الممثلات الدبلوماسية أو القنصلية

يمكن لكل طرف متعاقد تسليم العقود القضائية وغير القضائية إلى موطنيه أو للقيام بتسليمهم أو الحصول على الأثبات منهم مباشرة عن طريق ممتلكاته الدبلوماسية أو القنصلية طبقا لتشريع كل من الطرفين المتعاقدين.

## المادة ١٠

### مثول الشهود و الخبراء

- ١ - إذا كان لتمثول الشخصى لشاهد أو خبير أمام السلطات القضائية للتحلف الطالب ضروريا فانهن سلطة الطرف المطلوب منه التي يوجد في بلدها إقامته أو مسكنه تقوم بدعوتة للرد على الاستدعاءات الموجهة له.
- ٢ - في هذه الحالة، يحق للشاهد أو الخبير الاستفادة من مصيافه السفر وتغريعات الإقامة لطلبا من محل إقامته حسب العريانات والتعظيمات اللازمة

في الدولة التي سوف يتم فيها السماح، تشمل مضاريف السفر كذلك، وتكررة

الذلل أو تسبباً عن مضاريف السفر.

٣- وفي حالة عدم المبول، لا تتخذ البنية المطلوبة منها للتنفيذ أي إجراء ردي  
ضد الأشخاص المتخالفين.

٤- لا يجوز متابعة أو حبس الشاهد أو الخبير من أجل عقوبة تتعلق بجريمة  
ارتكبها قبل استدعائه للشهادة.

٥- إذا لم يبادر الشاهد أو الخبير إقليم الطرف الطالب خلال خمسة عشر (١٥)  
يوماً من إبلاغه رسمياً من الطرف الطالب بأن حضوره أصبح غير ضرورياً  
أو إذا عاد إلى إقليم الدولة طالبة بعد أن عاد، فتؤول عنه الحصانة.  
وفي كل الأحوال، فإن الفترة التي لم يسكن فيها للشاهد أو الخبير من مغادرة  
إقليم الطرف الطالب لأنساب لا يردية، غير مشمولة في الفترة المتخذة.

## المادة ١١

### المضاريف

١- يتحمل الطرف المطلوب منه التعاون مضاريف تنفيذ طلب التعاون القضائي إلا  
إذا اتفق الطرفان المتعاملان على خلاف ذلك.

٢- إذا تضحى أن تكاليف تنفيذ طلب التعاون باهظة واستثنائية، يتفق الطرفان  
المتعاملان، منبجاً حول شروط التنفيذ وكيفية الدفع.

## المادة ١٢

### رفض التعاون القضائي

يرفض التعاون القضائي إذا اعتبر الطرف المطلوب منه أن هذا التعاون من  
شأنه للمعاس بسيادة أو أمن أو للنظام العام أو دستور بلده.

### المادة ١٣.

#### الحماية القانونية

- ١- ستفيد مواطنو كل من الطرفين المتعاقدين من إقليم الطرف المتعاقد الآخر بلحق الحماية القانونية التي يتمتعها هذا الأخير لمواطنيه فيما يتعلق بحقوقهم الشخصية والمالية.
- ٢- يتمتع مواطنو كل من الطرفين المتعاقدين بحرية اللجوء إلى الجهات القضائية للطرف المتعاقد الآخر للمطالبة والدفاع عن حقوقهم.
- ٣- تطبق القواعد أو الأحكام على الأشخاص المقيمة المنشأة أو المرخص بها وفقا لقوانين كل من الطرفين المتعاقدين.

### المادة ١٤.

#### الإعفاء من الكفالة

- ١- لا يمكن أن تفرض على مواطني كل من الطرفين المتعاقدين الذين يمثلون أمام الجهات القضائية للطرف المتعاقد الآخر كفالة ولا إيداع تحت أية نتيجة كانت وذلك إما بسفقتهم أجانباً أو لعدم وجود لهم ممتلكات أو إقامة في بلد هذا الأخير.
- ٢- وتطبق أحكام الفقرة السابقة على الأشخاص المقيمة المنشأة أو المرخص بها وفقا لقوانين كل من الطرفين المتعاقدين.

### المادة ١٥.

#### المساعدة القضائية والإعفاء من الرسوم والمصاريف القضائية.

- ١- ستفيد مواطنو كل طرف متعاقد لدى السلطات القضائية للطرف المتعاقد الآخر من نفس المساعدة القضائية والإعفاء من الرسوم والمصاريف القضائية الممنوحة لمواطني هذا الطرف بسبب حالتهم المالية.

٢- تبذل الشهادة المثبتة لعدم كتابة المורה المالية إلى الشخص من طرف السلطات المختصة بالبلد الذي يوجد فيه، يمكن هذا الشخص أو مقر إقامته، أما إذا كان يقيم في بلد ثالث، فتسلم هذه الشهادة من طرف المنظمات الدبلوماسية أو القنصلية لبلده المختصة إقليمياً.

٣- عند الإكتفاء يمكن للسلطات المختصة التكلفة باتخاذ قرار منح المساعدة القضائية أو الإعفاء من الرسوم و التصاريح القضائية طلب معلومات تكميلية.

#### المادة ١٦

##### الاعتراف بالأحكام أو القرارات القضائية وتلقاها

يعترف الطرفان المتعاقدان وببذل الأحكام أو القرارات النهائية الصادرة عن الجهات القضائية في الطرف المتعاقد الآخر في المولد المدنية وقضايا الأحوال الشخصية بما فيها تلك المتعلقة بالخطرق المدنية و المحكوم بها من قبل الجهات القضائية الجزائية.

#### المادة ١٧

##### شكل طلب تنفيذ الحكم أو القرار

يجب على الشخص الذي يطلب الاعتراف أو تنفيذ الحكم أو القرار أن يقدم ما يلي:

- أ- صورة رسمية الحكم أو القرار، تكون فيها الشروط اللازمة لإثبات صحتها.
- ب- شهادة تثبت أن الحكم أو القرار أصبح نهائياً.
- ج- وثيقة تثبت بأن الحكم قد تم تنفيذه بالانزاع للشخص الذي حُسر الذمور وأن الشخص الذي تنفذه الأمانة في النزاع قد تم تمثله قانوناً.
- د- وثيقة تثبت تفرغ التكاليف بالحضور الموجه إلى الشخص الذي تخلف عن الحضور وذلك في حالة صدور حكم غيابي وعندما لا يكون من الحكم أن تفرغ التكاليف بالحضور كان مبرحياً.



إجراءات الاعتراف والتفويض

- ١- يجب أن يقدم طلب الاعتراف والتفويض مباشرة من الشخص المعني أو ممثله إلى السلطة القضائية المختصة للطرف المطلوب منه تنفيذ الحكم أو القرار.
- ٢- يطبق قانون الطرف المطلوب منه التنفيذ على إجراءات الاعتراف والتفويض الحكم أو القرار.
- ٣- تقتصر الجهة القضائية المختصة على التحقق فيما إذا كان الحكم أو القرار المطلوب الأمر بالاعتراف به وتنفيذه تتوافر فيه الشروط المنصوص عليها في أحكام هذه الاتفاقية وتقوم هذه الجهة القضائية بهذا التحقق من تلقاء نفسها ويجب أن تثبت نتيجة ذلك في حكمها أو قرارها.
- ٤- تأمر الجهة القضائية عند إيجاز إجرائها بالاعتراف والتفويض عند الاستثناء بالاعتماد التدابير اللازمة لتصبح على الحكم أو القرار نفس الإسهال الذي يكون له أو له صدر من البلد الذي يراد الاعتراف به أو تنفيذه فيه.
- ٥- يجوز أن يصب الأمر للاعتراف والتفويض على منطوق الحكم أو القرار كله، أو جزء منه.
- ٦- ينتج الحكم أو القرار المعترف به والمبدأ فوق إقليم الطرف المطلوب منه نفس الآثار التي ينتجها لو كان قد صدر عن قضائه.

حالات وظن بطلب تنفيذ الأحكام أو القرارات القضائية

دون الإخلال بالأحكام الواردة في المادة الثانية عشر (١٢) من هذه الاتفاقية،  
يمكن رأين الاعتراف وتنفيذ الأحكام أو القرارات القضائية المشار إليها في المادة  
١٦ في الحالات التالية:

- أ- للحكم أو القرار التضييقي الذي لم يصحح لهائها أو لم يصبح قابلاً للتطبيق بحسب  
قانون الطرف الذي صدر فيه؛
- ب- للحكم أو القرار النهائي الصادر من جهة قضائية غير مختصة حسب القوانين  
الطرف المطلوب منه التنفيذ؛
- ج- إذا كان للشخص المحكوم عليه لم يبتدع قانوناً وصدر ضده حكم أو قرار  
غيابي، أو إذا كان الشخص غير مؤهل للتقاضى أو لم يملك صفة قانونية، وذلك  
بحسب قانون الطرف الذي صدر فيه الحكم أو القرار.
- د- إذا كانت الجهة القضائية للطرف المطلوب منه قد عرض عليها النزاع بين نفس  
الأطراف في نفس الوقائع والموضوع، أو قد أصدرت حكماً أو قراراً بشأنه، أو  
سبق لها أن اعترفت أو نفذت حكماً أو قراراً متعلقاً بنفس النزاع وصادراً من  
جهة قضائية لدولة أخرى.

الاعتراف بالقرارات التحكيمية وتنفيذها

إن القرارات التحكيمية الصادرة في إقليم الطرفين المتحالفتين يتم الاعتراف بها  
وتنفيذها وفقاً لأحكام الاتفاقية الخاصة بأحكام القرارات التحكيمية الأجنبية وتنفيذها  
التي صادقت عليها مؤتمر الأمم المتحدة في نيويورك بتاريخ ١٠ جوان ١٩٥٨.

## المادة ٢١

### التنازل

يتم التنازل بين الطرفين المتعاملين كورا بطلب من أحدهما فيما يتعلق بتفسير أو تطبيق هذه الاتفاقية بشكل عام أو فيما يتعلق بحالة خاصة.

## المادة ٢٢

### الدخول حيز التنفيذ، التعديل والنقض

١- تدخل هذه الاتفاقية حيز التنفيذ بعد تاريخ آخر إشعار من إتمام إجراءات التصديق. إنفا للتواعد الدستورية في كلا الطرفين.

وتسري هذه الاتفاقية لمدة غير محددة.

٢- يمكن تعديل هذه الاتفاقية في أي وقت باتفاق كتابي بين الطرفين المتعاملين وتدخل هذه التعديلات حيز التنفيذ حسب نفس الشروط المحددة في الفقرة ١ من هذه المادة.

٣- يمكن لأي من الطرفين المتعاملين إلغاء هذه الاتفاقية في أي وقت بواسطة إشعار كتابي إلى الطرف الآخر عبر الطرق الدبلوماسية. ويسري هذا الإلغاء بعد أجل مائة وثمانين (١٨٠) يوما من تاريخ تقديم الإشعار.

تعالج الطلبات المقدمة قبل هذا الإيمار الكتبي أو التي تم تلقيها خلال الأجل

المحدد طبقاً لهذه الاتفاقية.

إنما لذلك، وقع ملوخبنا الحكوميين على هذه الاتفاقية

حوت، هذه الاتفاقية بطهران في ١ ذو القعدة ١٣٨٩ الموافق ٢٢ نوفمبر ١٩٧٠  
باللغتين الفارسية والعربية، اللصين كس القوة القانونية.

عن حكومة الجمهورية  
الجزائرية الديمقراطية الشعبية  
عبد الطاهر مساحيل  
الوزير المنتدب المكلف  
بالشؤون الخارجية و الأفريقية

عن حكومة الجمهورية  
الإسلامية الإيرانية  
سيد مرتضى بختيار  
وزير العدل